

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1101/2023
26.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Цветковића, због кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Цветковића, адвоката Ане Тарлановић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 48/22 од 19.01.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 407/23 од 28.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.10.2023. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Цветковића, адвоката Ане Тарлановић, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Шапцу К 48/22 од 19.01.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 407/23 од 28.06.2023. године и предмет враћа Вишем суду у Шапцу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу К 48/22 од 19.01.2023. године, остављена је на снази пресуда Вишег суда у Шапцу К 54/20 од 11.03.2021. године, којом је окривљени Александар Цветковић, коме је суђено у одсуству, оглашен кривим због извршења кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју му је урачунато време проведено у притвору, изречена мера безбедности одузимања предмета, наведеног у изреци, као средства извршења кривичног дела и обавезан је да плати трошкове кривичног поступка, наведене у изреци пресуде, док ће о осталим трошковима бити одлучено накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 407/23 од 28.06.2023. године, одбијене су као неосноване жалба окривљеног и браниоца окривљеног Александра Цветковића, а пресуда Вишег суда у Шапцу К 48/22 од 19.01.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног Александра Цветковића, адвокат Ана Тарлановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, док у образложењу наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или побијане пресуде приначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног суда основано бранилац окривљеног Александра Цветковића у поднетом захтеву указује да је доношењем пресуде Вишег суда у Шапцу К 48/22 од 19.01.2023.године, којом је остављена на снази пресуда Вишег суда у Шапцу К 54/20 од 11.03.2021. године, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је том пресудом оптужба прекорачена, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану одлуку у поступку по жалбама на првостепену пресуду.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Из цитираних законских одредби произлази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји подударност у погледу субјективних и објективних обележја дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Из списка предмета произлази да је окривљеном Александру Цветковићу, оптужником Ктп 46/14 од 22.08.2014. године, стављено на терет да је дана

20.05.2014. године, око 23,40 часова, у Шапцу, у урачунљивом стању и свестан забрањености свог дела, покушао да лиши живота малолетног оштећеног АА, на тај начин што је у улици ..., у близини угоститељског објекта „ББ“, пришао друштву у којем се налазио оштећени, те након краће вербалне комуникације са њима, без икаквог повода од стране оштећеног, прво га ударио песницом у главу наневши му лаку телесну повреду у виду отока са црвенилом коже у пределу левог виличног зглоба, а када је оштећени почео да бежи, сустигао га је у близини зграде ПТТ Шабац, те у намери да га лиши живота, више пута га је ударио шрафцигером у леву страну леђа, у висини грудног коша, наневши му убудну рану ширине 5 мм и дубине 5мм, а када је оштећени наставио да бежи у правцу града, окривљени је трчао за њим са наведеним предметом у руци како би довршио започето дело, у чему је био спречен интервенцијом полиције, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, те да је тиме извршио кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ. Међутим, заменик јавног тужиоца је прецизирао изреку оптужнице на главном претресу дана 12.04.2016. године, тако што је у осмом реду уместо речи „више пута га је ударио шрафцигером“ навео да треба да стоје речи „ударио га је шрафцигером“.

У изреци првостепене пресуде Вишег суда у Шапцу К 54/20 од 11.03.2021. године окривљени Александар Цветковић, коме је суђено у одсуству, оглашен је кривим због извршења кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, а у наведеној изреци, првостепени суд је оставио у опису радње навод „више пута га је ударио шрафцигером.“

У поступку по захтеву за понављање поступка, првостепени суд је, доносећи побијану првостепену пресуду, којом је остављена на снази пресуда Вишег суда у Шапцу К 54/20 од 11.03.2021. године, а којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, оставио чињенични опис кривичног дела наведен у пресуди К 54/20 од 11.03.2021. године- да је окривљени критичном приликом „оштећеног ударио шрафцигером више пута“,чиме је повређен објективни идентитет оптужбе, јер у оптужници нема текста- „више пута“. На овај начин је суд пресудом повећао криминалну активност окривљеног, у односу на оптужницу, која је битна и за правну квалификацију кривичног дела, у односу на радње које су му прецизираном оптужницом стављене на терет.

Поступајући на напред наведени начин првостепени суд је, по налажењу Врховног суда, доношењем побијане пресуде, чији је саставни део пресуда К 54/20 од 11.03.2021. године, прекорачио оптужбу и учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП. Другостепени суд, доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалбама на првостепену пресуду, наведену повреду није отклонио, али то није ни могао по службеној дужности, а у жалби повреда из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП није била истакнута (члан 451. ЗКП).

Имајући у виду наведено, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Цветковића, адвоката Ане Тарлановић, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо правноснажну пресуду Вишег суда у Шапцу К 48/22 од 19.01.2023.године, а на основу члана 492. став 2. ЗКП пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 407/23 од 28.06.2023. године и предмет вратио Вишем суду у Шапцу на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на које се у захтеву браниоца окривљеног такође указује.

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће о свим чињеницама које су предмет доказивања дати јасне и конкретне разлоге.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић